

μετρον, έπεσημάνθη προϊστορικός συνοικισμός, αναγόμενος εις τούς χρόνους τής « κλασσικής » περιόδου του λεγομένου πολιτισμού του Σέσκλου.

β) Όλιγον περαιτέρω, δηλαδή δύο χιλιόμετρα πρό τής διασταυρώσεως τής οδοῦ Βόλου - Λαρίσης μετά τής αγωγῆς πρὸς Βελεστίνον, ἐπὶ τής κορυφῆς ἄλλου βραχώδους ὑψώματος, ὀνομαζομένου « Μαγούλα » (ἀνήκοντος κτηματικῶς εἰς τὸ χωρίον Ἅγιος Γεώργιος) ὑφίσταται ἕτερος προϊστορικός συνοικισμός, τοῦ ὁποῖου μάλιστα διακρίνεται καὶ τὸ ὄχυραματικὸν τεῖχος, ὅπερ τὸν περιέβαλλε. Ἐκ τῶν ἐπὶ τής ἐπιφανείας συλλεγέντων ὀστράκων συνάγεται, ὅτι ὁ συνοικισμὸς ἤκμασε κατὰ τὴν ἀρχαιότεραν νεολιθικὴν περιόδον. Ἡ θέσις αὐτοῦ εἶναι λίαν ἐπίκαιρος, διότι ἐλέγχει τὴν αἰεῖποτε σπουδαίαν αὐτὴν διάβασιν, ἢ ὅποια ἐνώνει τὸ πεδίου τής Λαρίσης καὶ τῶν Φερῶν μὲ τὸν Παγασιτικὸν κόλπον. Ἡ ἡλικία τοῦ τεύχους, τὸ ὅποιον διακρίνεται ὡς κυματισμὸς τοῦ ἐδάφους, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξακριβωθῆ ἄνευ ἀνασκαφῆς.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ρ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

ΤΥΧΑΙΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Βλοχός

Παρά τὸ χωρίον Βλοχός Καρδίτσης ὑπάρχει βραχώδης λόφος ὀνομαζόμενος ὡς ἐκ τοῦ σχήματός του « Στρογγυλοβούνη », ἐπὶ τοῦ ὁποῖου τοποθετεῖται ἡ ἀρχαία πόλις Πειρασία ἢ Πειρασία, ταυτιζομένη (πρβλ. Stählin: Hellen. Thessal., 134, 135) πρὸς τὴν ὀμηρικὴν πόλιν Ἄστέριον (B 735). Εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ λόφου, παρὰ τὴν θέσιν « Γκέκας », ἀπεκαλύφθησαν, κατὰ τὰς γενομένας διὰ μηχανικοῦ ἐκσκαφέως προπαρασκευαστικὰς ἐργασίας λειτουργίας τοῦ λατομείου Καλογιάννη, ἀναθηματικαὶ στήλαι, αἱ ὁποῖαι θὰ ἀποτελέσουν θέμα ἰδίως μελέτης προσεχῶς.

Τὰ κυριώτερα εὐρήματα ἦσαν τὰ ἐξῆς:

1. Μαρμάρινον ἐνεπίγραφον βᾶθρον ὀρθογωνίου σχήματος (Πί ν. 380 α). Ἐπὶ τής μιᾶς τῶν καθέτων πλευρῶν ὑπάρχει ἡ ἐπιγραφή:

Ἄριστονόα Σίμμα (Ἄ)ργεία
ργεία ὀνεθεικε

Ἐπὶ τής ἄλλης καθέτης ὑπάρχει ὄνομα Σίμας καὶ Σίμματος. Ὅποτε θὰ ἦταν: Ἡ Ἄριστονόα τοῦ Σίμμα ἢ Ἄργεία ἀνεθῆκε.

Ὁ χαρακτὴρ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν παρέλειψε ἓνα Α (Σίμμα (Ἄ)ργεία).

Ὁ τύπος ὀνεθῆκε εἶναι κοινὸς θεσσαλικός.

Τὸ ὄνομα Ἄριστόνοος - Ἄριστόνοους κοινόν.

Τὸ θηλυκὸν Ἄριστονόα δὲν γνωρίζω νὰ ὑπάρχῃ εἰς ἄλλην θεσσαλικὴν ἐπιγραφήν. Μήκ. 0,50, πλ. 0,43, ὕψ. 0,123 μ. Ἔψ. γραμμ. 0,017 - 0,023 μ. (Μουσεῖον Βόλου. Ἄριθ. Π. 64.654).

2. Ἐνεπίγραφος ἀναθηματικὴ στήλη ἐξ ἐντοπίου μαρμάρου (Πί ν. 380 β). Τὸ ἐν εἰδει ἐπιτολίου ἄνω τμήμα, ἔνθα ἡ ἐπιγραφή, εἶναι ἰσχυρῶς ἀποκεκρουμένον, ἐπὶ δὲ τής ἄνω ἐπιφανείας φέρει εὐρὴν τόρμον διὰ τὴν γόμφωσιν τής πλίνθου τοῦ ἀναθήματος. Ἡ ἐργασία εἶναι ὀπωσδήποτε ἐπιμελής. Ἐκ τής ἐπιγραφῆς διακρίνονται:

Ἡρ

Ἰνία. . . Θαν.

Ἀνέθηκε

Ἔψος 0,68, πλ. 0,225 κάτω, 0,285 ἄνω, πάχος 0,093 - 0,103 κάτω, 0,14 μ. ἄνω. Διαστάσεις τόρμου 0,065 x 0,15, βάθος 0,04 μ.

Κατὰ τὴν προσθίαν ὄψιν τής στήλης ὑπάρχουν δυσδιάκριτα ἴχνη γραπτῆς παραστάσεως, ἀποτελουμένης ἐκ δύο μορφῶν, ἐκ τῶν ὁποῖων ἡ πρὸς τὰ δεξιὰ ἰσταμένη εἶναι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα γυναικεία. Πρόκειται, ἴσως, περὶ τής λατρευομένης θεότητος (Ἄθηνᾶς;). Ἡ ἀριστερὰ εὐρισκομένη θὰ εἶναι, πιθανῶς, ἡ ἱκέτις μορφή. (Μουσεῖον Βόλου. Ἄριθ. Π. 64.652),

3. Μαρμάρινον ἐνεπίγραφον βᾶθρον, ἄδρῶς εἰργασμένον, πλὴν ζώνης ἐπιμελέστερον λαξευθείσης εἰς τὸ ἄνω τμήμα (Πί ν. 380 γ), ἔνθα ἡ ἐπιγραφή:

[Δ]ίκαιος

Μνασιμάχειος

Ἀνέθηκε

Ἔψ. 0,615, πλ. 0,363 - 0,378, πάχ. 0,255 - 0,26 μ.

Ἔψ. γραμμάτων 0,014 - 0,024 μ. (Μουσεῖον Βόλου. Ἄριθ. Π. 64.659).

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω περιγραφέντων εὐρημάτων ἀπεκαλύφθησαν πολλὰ βᾶθρα καὶ τμήματα ἀναθηματικῶν στηλῶν, τὰ ὁποῖα θὰ δημοσιευθοῦν προσεχῶς. Συμπληρωματικῶς δὲ ἀναφέρω καὶ τὰς ἐξῆς:

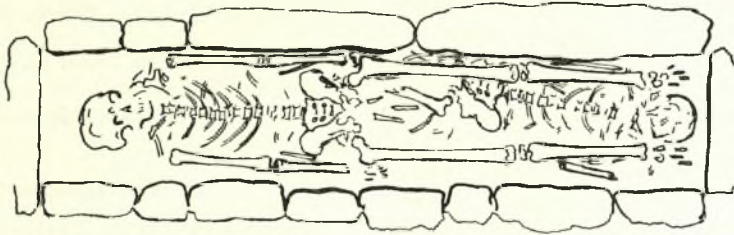
Ἀνατολικῶς τής ἀνωτέρω θέσεως « Γκέκας », εἰς ἀπόστασιν 500 μ. περίπου, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ἰδίου βραχώδους λόφου « Στρογγυλοβούνη » καὶ διὰ τὴν θέσιν « Πλιάσα » εἶχον ἀνευρεθῆ ἄλλοτε ὑπὸ τῶν χωρικῶν, ὡς οὗτοι ἀναφέρουν, πολλὰ πήλινα γυναικεῖα εἰδώλια.

Τὰ ἀποκαλυφθέντα προσφάτως εὐρήματα, ὡς καὶ αἱ συλλεγεῖσαι πληροφορίες πείθουν ἀπολύτως ὅτι πρόκειται περὶ ἱεροῦ (Ἄθηνᾶς;). Ἐπὶ τούτων ἀπόλυτος ἀνάγκη διενεργείας δοκιμαστικῆς ἀνασκαφῆς εἰς τὰς ἀνωτέρω θέσεις.

Τέλος ἐκ τάφου τῆς θέσεως « Γκέκας » προέρχεται χρυσοῦς στέφανος, ἀρίστης διατηρήσεως, διαμέτρου στελέχους 0,18, ἐξωτερικῆς δὲ 0,22 μ. Ἡ ὄγκη τοῦ στεφάνου εἶναι 30 γραμμάρια. Τὸ

Μικροθήβαι (πρῶην Ἰακετι) Μαγνησίας

Ὁ Γεώργιος Παναγ. Μακρῆς, κάτοικος Μικροθηβῶν Μαγνησίας, ἀνεῦρεν εἰς τὴν περιοχὴν τῶν



Σχέδ. 1. Τάφος Α (Κεραμίδι Καρδίτσης)

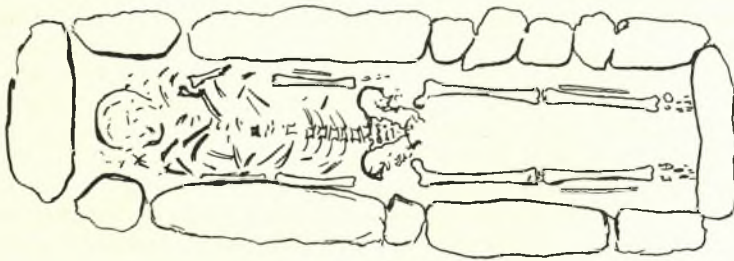
ἀρχαῖον, παραδοθὲν ὑπὸ ἰδιώτου, ἔναντι ἀμοιβῆς, φυλάσσεται εἰς τὸ Μουσεῖον Βόλου.

Κεραμίδι

Περαιτέρω, κατὰ τὴν ὁδὸν ἀπὸ Βλοχοῦ πρὸς Φαρκαδῶνα (πρῶην Τσιότι) καὶ ὀλίγον πρὸ τοῦ χωρίου Κεραμίδι, ἀνευρέθησαν τάφοι (Σχέδ.

παρακειμένων Φθιωτίδων Θηβῶν καὶ παρέδωκε τὰς κατωτέρω δύο ἐνεπιγράφους στήλας:

1. Μαρμαρινὴ ἐπιτύμβιος στήλη (Πίν. 381 β). Ἐλλεῖπει τὸ κάτω τμήμα. Εἰς πολλὰ σημεῖα ἀποκεκρουμένη. Ἐπιστέφεται δι' ἀετώματος μετὰ ἀκρωτηρίων εἰς τὰς γωνίας. Τὸ τύμπανον κοσμεῖται δι' ἀναγλύφου ρόδακος.



Σχέδ. 2. Τάφος Β (Κεραμίδι Καρδίτσης)

1 καὶ 2) ἑλληνιστικῶν χρόνων κατὰ τὴν διάνοξιν ὁδοῦ διὰ μηχανικοῦ ἐκσκαφέως. Τὰ εὐρήματα ὑπῆρξαν πενιχρά:

Τέσσαρα ἀργυρᾶ ἐνώτια, ἐν χαλκοῦν ψέλιον καὶ τρεῖς ψηφίδες περιδεραιῶν (Πίν. 381 α). Οἱ τάφοι ἔχουν διαστάσεις: ὁ πρῶτος 2.30 x 0,45 καὶ ὁ δεύτερος 1.80 x 0,50 μ.

Κάτωθεν τοῦ ἀετώματος φέρει ἐπὶ τῆς κυρίας ὄψεως τὴν ἐπιγραφὴν:

*Στόμαχος Ἐδανέτου
Νεικῶ Στρατονίκου
καὶ Ζαΐλας, ἡρώισ-
σα, χαίρει.*

Ἀρχικῶς ἡ ἐπιτύμβιος στήλη ἔφερε τὴν ἐπιγραφὴν *Στόμαχος Ἐθαιάντου*, ἐλληνιστικῶν χρόνων. Πολὺ ὑστερότερον προσετέθη ἡ συνέχεια, ὑπὸ ἀδεξίου χαρακτοῦ τῶν ἐσχάτων ρωμαϊκῶν χρόνων. Ἡ ὁμοίότης τῆς γραφῆς τοῦ Α δηλοῖ μᾶλλον ὅτι ὁ μεταγενέστερος χαρακτοῦς ἐμιμήθη τὸν πρῶτον ἀλλὰ ὄχι μέχρι τέλους.

*Υψ. σφζ. 0,47, πλ. 0,37 ἄνω, 0,39 κάτω, πᾶχ. 0,09 μ. (Μουσείον Ν. Ἀγχιάλου. Ἀριθ. Κατ. 37).

2. Ἐπιτύμβιος στήλη ἐκ σκληροῦ λίθου (Πί ν. 381 γ). Τόπος προελεύσεως αἱ Φθιώτιδες Θῆβαι. Ἑλληνικῆς κατὰ τὸ ἄνω καὶ κάτω τμήμα. Ἀποκεκρουμένη εἰς πολλὰ σημεῖα. Κοσμεῖται διὰ δύο ἀναγλύφων ροδάκων, ἄνωθεν τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἡ ἐπιγραφή:

Ἀντίδωρος

Ἀντικράτου

Σφζ. ὕψος 0,59, πλ. 0,53, πᾶχος 0,10 μ. (Μουσείον Ν. Ἀγχιάλου. Ἀριθ. Κατ. 38).

3. Ἐπιτύμβιος μαρμαρινὴ στήλη (Πί ν. 381 δ). Παρεδόθη ὑπὸ Δημητρίου Εὐαγγ. Πελώνη, κατοικοῦ Μικροθηβῶν Μαγνησίας. Τόπος προελεύσεως αἱ Φθιώτιδες Θῆβαι. Σφζεται τὸ ἄνω μέρος. Ἀνάγλυφος ρόδαξ εἰς τὸ κέντρον τοῦ τυμπάνου. Ἐπὶ τῆς κυρίας ὄψεως κάτωθεν τῆς ἀετωματικῆς ἐπιστέψεως ὑπάρχει ἡ ἐπιγραφή:

Ἡρακλεόδωρος Θεοφάνους

Νικαγόρα Ἡρακλεοδώρου

*Υψ. σφζόμενον 0,46, πλ. 0,36, πᾶχ. 0,095 μ. (Μουσείον Ν. Ἀγχιάλου. Ἀριθ. Κατ. 40).

4. Ἐνεπίγραφος στήλη ἐξ ἐπιχωρίου μελανοτέφρου σκληροῦ λίθου ἀδρότατα εἰργασμένου (Πί ν. 382 α). Ἑλληνικῆς κατὰ τὸ ἄνω καὶ κάτω τμήμα. Τόπος προελεύσεως αἱ Φθιώτιδες Θῆβαι. Παρεδόθη ὑπὸ Δημητρίου Εὐαγγ. Πελώνη καὶ φέρεται τὴν ἐπιγραφήν:

Τιμό-

λαος

Ἀγασι-

[λάου]

*Υψος σφζόμενον 0,36, πλ. 0,35 ἄνω, 0,39 κάτω, πᾶχος 0,09 μ. (Μουσείον Ν. Ἀγχιάλου. Ἀριθ. Κατ. 41).

5. Ἀναθηματικὴ στήλη ἐκ μαρμαροῦ. Ἀνευρέθη εἰς Νέαν Ἀγχιάλον Μαγνησίας κατὰ τὰς γενομένας ὑπὸ τῆς κοινότητος ἐργασίας διανοίξεως, διὰ μηχανικοῦ ἐκσκαφέως, τοῦ ἀνωφεροῦς τμήματος τῆς ὁδοῦ Βασιλικῆς Ἀεροπορίας καὶ δὴ μεταξὺ τῶν οἰκῶν Κωνσταντίνου Δημοπούλου καὶ Εὐαγγέλου Σλαβίδη.

Ναόσχημος στήλη μετὰ διπλοῦ ἐπιστυλίου (Πί ν. 382 β). (Πρβλ. Γ. Σωτηρίου ΑΕ 1929, σ. 141). Ἐπὶ τοῦ ἄνω ἐπιστυλίου δηλοῦνται ἀνάγλυφα ἀνθέμια ἐπὶ δὲ τοῦ κάτω ὑπάρχει ἡ ἐπιγραφή:

Πολυξένα Ἀσάνδρου Δάματρι Παναχαΐται

*Υψος 0,92, πλ. 0,62, πᾶχος 0,085 - 0,11 μ.

Λόγω τοῦ ἐνδιαφέροντος, τὸ ὅποιον παρουσιάζει ἡ ἐπιγραφή, θὰ δημοσιευθῇ πληρέστερον ἀλλοχόρ.

Καστανιά Τρικάλων

*Υπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Καστανιάς Τρικάλων παρεδόθησαν τὴν 9/7/64 διάφορα ἀρχαιολογικὰ εἰρημῶματα, τὰ ὅποια ἀπεκαλύφθησαν κατὰ τὴν διάνοξιν ὁδοῦ διὰ μηχανικοῦ ἐκσκαφέως, ἐντὸς « βακουφικοῦ » κτήματος, καλλιεργουμένου ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Χρίστου Τσαναβᾶ. Τὸ ἐν λόγω κτῆμα εὑρίσκεται εἰς ἱκανὴν ἀπόστασιν πρὸ τοῦ χωρίου, πλησίον καὶ εἰς ἀπόστασιν 250 μ. ἀπὸ τοῦ ἐξοχικοῦ κέντρον τοῦ Γ. Τσαναβᾶ, παρὰ τὴν ἀμαξιτὴν ὁδόν.

Τὰ εὑρεθέντα ἀρχαῖα εἶναι ἐξ σκευῆ (τρία χαλκᾶ καὶ τρία ἀργυρᾶ), δύο ἐξαρτήματα σκευῶν, εἰς χρυσοῦς δακτύλιος καὶ ἄλλα μικροαντικείμενα, καθὼς καὶ μία πλίνθος μαρμαρίνου ἀγάλματος, τοῦ ὁποίου σφζονται τὰ κατώτατα ἄκρα τῶν ποδῶν, ἀνευρεθεῖσα εἰς τὴν θέσιν Ντίμπα τοῦ χωρίου Καστανιάς. Δεδομένου ὅτι τὸ ὅλον εὑρημα θὰ ἀποτελέσῃ θέμα ἰδίως μελέτης, ἀναφέρομεν τὰ σπουδαιότερα ἀντικείμενα:

1. Χαλκοῦς ἀμοφορεὺς οὐχὶ συνήθους σχήματος (Πί ν. 383 α). Αἱ λαβαί, φέρουσαι φυτικήν διακόσμησιν, ἀπολήγουν κάτω εἰς ἀνθρωπίνην μορφήν. Τόσον ἡ φυτικὴ διακόσμησις, παριστώσα ἄμπελον, ὅσον καὶ ἡ εἰκονιζομένη μορφή, ἔχουν σχέσιν μὲ τὸν Διόνυσον. Εἶναι εὐδιάκριτος ἡ ἀπεικόνισις τῆς δορᾶς πάνθηρος κάτωθεν τοῦ εἰκονιζομένου προσώπου.

*Υψος 0,54, διάμετρος στομίου 0,11, κοιλίας 0,29 καὶ βάσεως 0,12 μ. (Μουσείον Βόλου. Ἀριθ. Π. 64.622).

2. Χαλκοῦς καδίσκος (« Μπακράτσι ») (Πί ν. 383 γ) μετὰ λαβῆς κινουμένης ἐλευθέρως δεξιᾶ - ἀριστερᾶ. Τοιχώματα χονδρά. Βάσις ὀποτυπώδης.

*Υψ. 0,075, μετὰ λαβῆς 0,135, διάμ. στομίου 0,11, βάσεως 0,08 μ. (Μουσείον Βόλου. Ἀριθ. Π. 64.624).

3. Χαλκῆ λαβὴ μαγειρικοῦ σκεύους (Πί ν. 383 β). Ἡ κυρίως λαβὴ φέρεται φυτικὸν διάκοσμον. Τὸ τμήμα τῆς λαβῆς, τὸ ὅποιον ἦτο ἄλλοτε προσηρμοσμένον ἐπὶ τοῦ σκεύους, εἶναι διεμορφω-

μένον εις σχῆμα δύο κεφαλῶν πτηνῶν, τὰ ὅποια ἔχουν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνθέτους ἐξ ἀργύρου.

Μῆκος 0,155, μέγιστον πλάτος 0,02 μ. (Μουσεῖον Βόλου. Ἄριθ. Π. 64.629).

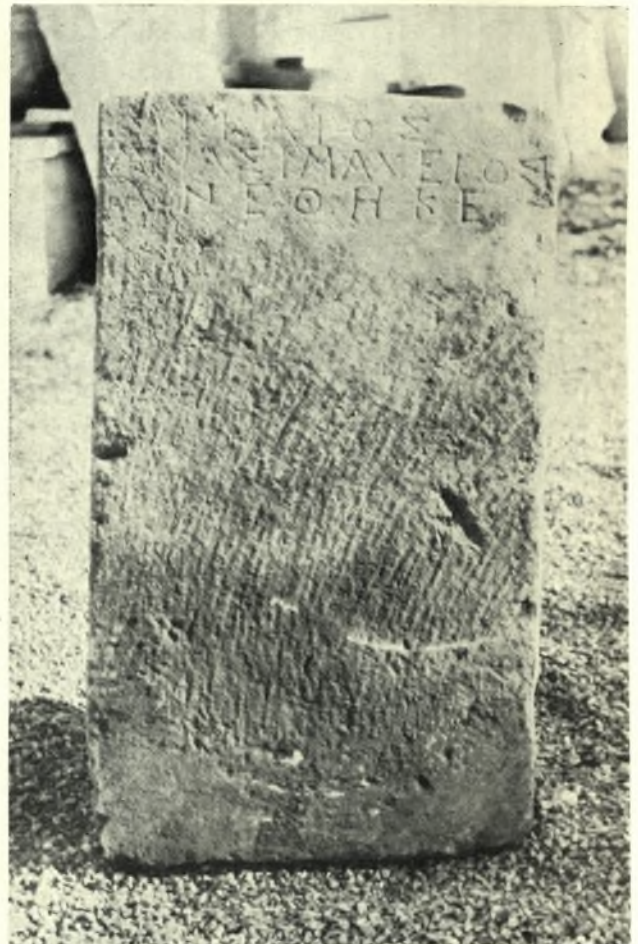
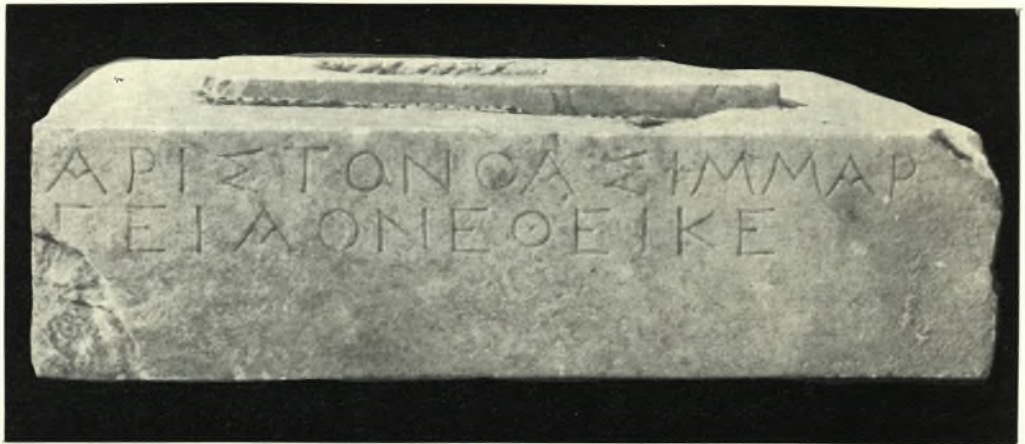
4. Χαλκῆ κεφαλὴ κριοῦ (Πί ν. 383 δ). Θὰ ἦτο ἀσφαλῶς διακοσμητικὴ ἀπόληξις λαβῆς μαγειρικοῦ σκεύους.

Μῆκος 0,038, μέγ. ὕψος 0,025, μέγ. πλ. 0,033 μ. (Μουσεῖον Βόλου. Ἄριθ. Π. 64.630).

5. Χρυσοῦς δακτύλιος μετὰ λίθου, ἐφ' οὗ παρίσταται ἴσταμένη γυναικεία μορφή. Διάμετρος 0,015 - 0,016, πάχος 0,002 - 0,004 μ. (Μουσεῖον Βόλου. Ἄριθ. Π. 64.631).

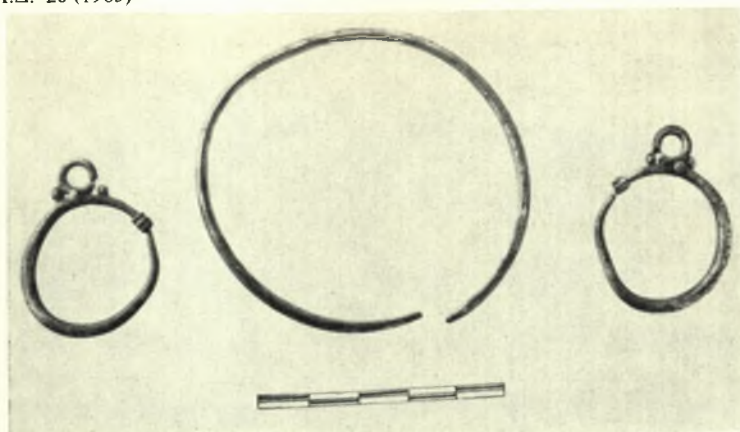
ΑΓΓΕΛΗΣ Γ. ΔΙΑΓΚΟΥΡΑΣ

*



Θεσσαλία. Βλοχός Καρδίτσης: α. Μαρμάρινον ἐνεπίγραφον βάθρον, β. Ἐνεπίγραφος ἀναθηματικὴ στήλη, γ. Μαρμάρινον ἐνεπίγραφον βάθρον

Α. ΛΙΑΓΚΟΥΡΑΣ



Θεσσαλία. α. Κτερίσματα τάφου Α ἐκ Κεραμιδίου Καρδίτσης,
β-δ. Ἐπιτύμβιοι στήλαι ἐκ Φθιωτίδων Θηβῶν

Α. ΛΙΑΓΚΟΥΡΑΣ



Θεσσαλία. α. Ήνεπίγραφος στήλη ἐκ Φθιωτίδων Θηβῶν, β. Μαρμαρινὴ ἐνεπίγραφος ἀναθηματικὴ στήλη ἐκ Ν. Ἀγχιάλου

Α. ΛΙΑΓΚΟΥΡΑΣ



Θεσσαλία. Καστανιά Τρικάλων: α. Χαλκούς ἀμφορεύς, β. Χαλκή λαβή μαγειρικοῦ σκεύους, γ. Χαλκούς καδίσκος («μπακράτσι»), δ. Χαλκή κεφαλὴ κριοῦ

Α. ΛΙΑΓΚΟΥΡΑΣ